

Fo er himmelsk og djævelsk morsom

En åbenbaring af et one-man-show

Teater

Cirkusbygningen: Dario Fo som led i Husets maskeprojekt.

EN KÆR og kvindelig kollega her på stedet hævder med bestemthed, at Dario Fo er den eneste mand, der behersker den særlige barske og skånselsløse form for humor, man ellers kun møder blandt kvinder. Når der ikke er mænd i nærheden.

Af indlysende grunde kan jeg ikke verificere denne påstand. Men jeg tror hende gerne. Det må især være Dario Fos evne til at klæde mænd af til skindet, hun tænker på. Og blandt mænd især magthavere.

Denne undergravende virksomhed fik man talrige eksempler på i løbet af den lange forestilling i Cirkusbygningen, hvor Fo med den kinesiske fortælling om Tigreren og det folkelige evangelium om Jesu Første Mirakel fik publikum til at spise af hånden i samfulde tre timer. I sit teater har han rendyret et politisk våben, det mest dødbringende af dem alle: humoren. Ene mand formår han at befolke scenen med et mylder af bipersoner — to skridt til siden, en ny krop, en ny mimik, en ny stemme og vuptil, her ser vi en ny figur, tegnet med to streger i luften.

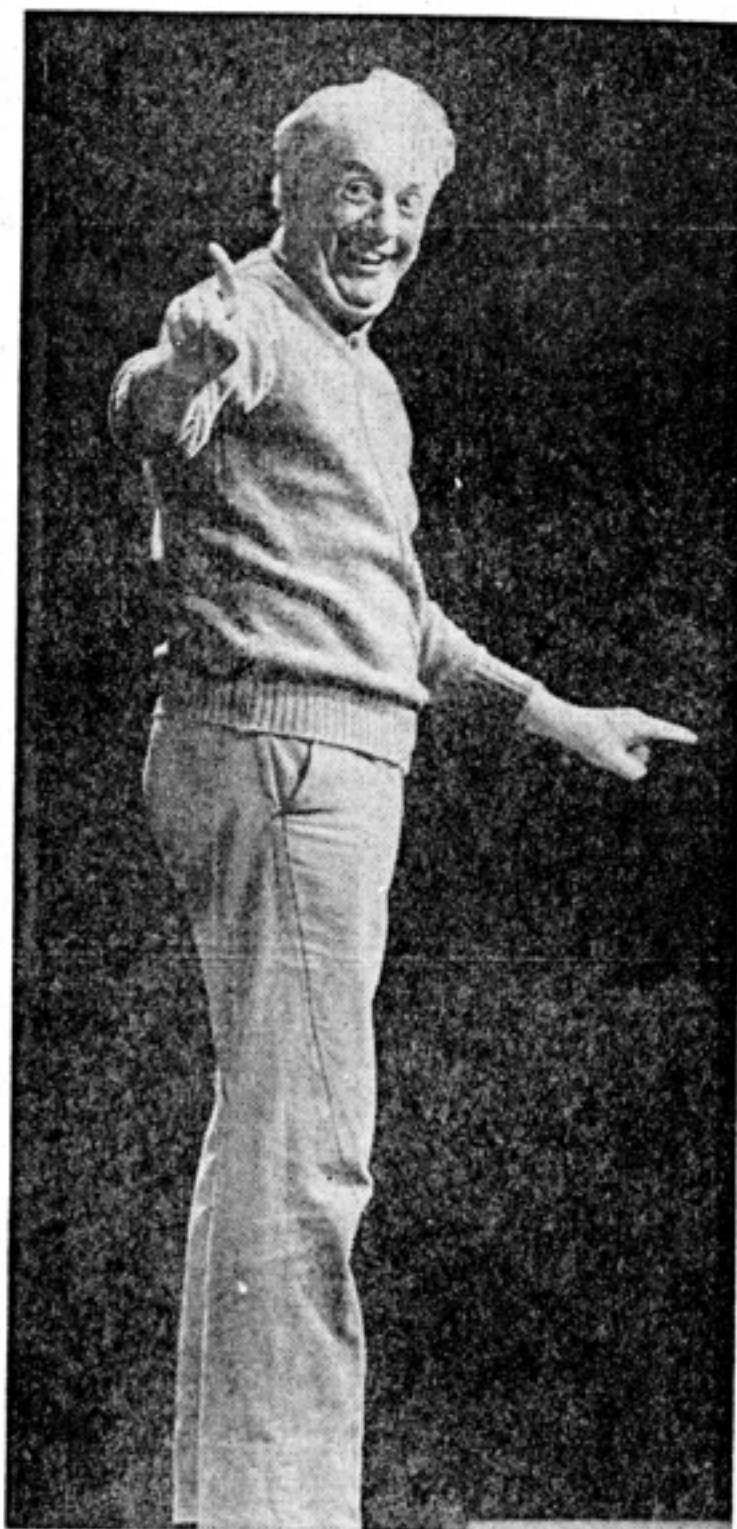
Det uheldige forbund mellem teater, humor og politik

har dybe folkelige rødder og knytter hos Fo forbindelsen bagud til svundne tiders maskespil og til middelalderens gøglermysterier, Mistero Buffo, og narrefester. Dengang fik man lov til at vende vrangen ud på kirke og stat en gang om året. Fo gør det hver dag og har undervejs lagt sig ud med både kommunister og katolikker.

Hans bipersoner er de egentlige personer. Tag f.eks. Josef i Mistero Buffo. Han er ked af at være uægte far, og når han kommer træt hjem fra arbejde, beder han Jesusbarnet om at holde op med at gøre mirakler. Ellers kommer Herodes efter os, og så skal vi til at flygte igen! — Eller tag beretningen om Herrens Engel, der med glorien godt sømmet fast til hovedet og et flot ordenssband på maven styrtdykker ned over marken julenat for at bringe hyrderne det glade budskab. Men hyrderne beder Englen holde flyvevelser et andet sted — hans evindelige lovsang skræmmer fårene!

Og der har vi det så i en nøddeskal: Dario Fo ser historien i frøperspektiv, i øjenhøjde med den græsmark, der uafledeligt trampes ned, når hovedpersonerne, de magthavende, drager gennem landskabet.

Derfor holder han af den bondesoldat, der under Den Lange March gennem Kina konstaterer, at heste og muld-tyr synes at være mindre revolutionære end andre. Og derfor er der en pointe i beret-



Dario Fo befolker scenen med et mylder af personer — Foto: Bent Tilsted

ningen om Tigreren: Den kinesiske partifunktionær dukker op i landsbyen og lader meddele, at tigre er upålidelige. De er jo som vilde dyr! Desuden har de anarkistiske tilbøjeligheder og forstår ikke at tænke dialektisk. Derfor må tigreren bures inde — og hvis den i sidste uge gjorde gavn, så skyldes det kun, at den daværende partiledelse bestod af revisionister og kontrarevolutionære. Sådan!

For en stor del af publikum

må overraskelsen ved at møde Dario Fo efterhånden være afløst af gensynets glæde. Man kommer for at se, om han stadig holder dampen oppe. Det gør han! — nok lidt mindre ubesværet end før, måske med seksten billeder i sekundet i stedet for fireogtyve.

Men en tiger med anarkistiske tilbøjeligheder er han fortsat. Og lige så vanskelig at sætte i bur.

MICHAEL BONNESEN